

УДК 332.6

Быстряков І.К., Кленовий Д.Є. Рентні механізми децентралізованого управління природними активами макрорегіонів

У статті на основі комплексної оцінки природного багатства визначено механізми вдосконалення структури суспільного виробництва та управління природними ресурсами і природно-господарськими просторовими утвореннями, що посилить регіональні позиції в ефективному використанні природного багатства нашої держави. Здійснено оцінку природного багатства, яка створює основу нового підходу до розвитку рентних відносин в Україні, державного й регіонального управління природокористуванням, а також капіталізації природних ресурсів країни. Виконано природно-економічне макрорайонування України на основі комплексної оцінки природного багатства держави та її регіонів.

Ключові слова: рента, капіталізація, природні активи, реструктуризація, макрорегіон.

Быстряков И.К., Кленовый Д.Е. Рентные механизмы децентрализованного управления природными активами макрорегионов

В статье на основе комплексной оценки природного богатства определены механизмы совершенствования структуры общественного производства и управления природными ресурсами и природно-хозяйственными пространственными образованиями, что усилит региональные позиции в эффективном использовании природного богатства нашей страны. Осуществлена оценка природного богатства, которая создает основу нового подхода к развитию рентных отношений в Украине, государственного и регионального управления природопользованием, а также капитализации природных ресурсов страны. Выполнено природно-экономическое макрорайонирование Украины на основе комплексной оценки природного богатства государства и его регионов.

Ключевые слова: рента, капитализация, природные активы, реструктуризация, макрорегион.

Bystryakov I.K., Klenovy D.E. Rent mechanisms of decentralized management of natural assets of macroregions

In the article, on the basis of an integrated assessment of natural wealth, the mechanisms for improving the structure of social production and management of natural resources and natural-economic spatial entities are defined, which will strengthen regional positions in the effective use of the natural wealth of our country. The assessment of natural wealth, which creates the basis for a new approach to the development of rental relations in Ukraine, state and regional management of nature management, as well as the capitalization of the country's natural resources. The natural and economic macro-zoning of Ukraine is carried out on the basis of a comprehensive assessment of the natural wealth of the state and its regions.

Keywords: rent, capitalization, natural assets, restructuring, macro-region.

УДК 728+721.021+728.1.051

Книш В.І. Методика об'ємно-просторової організації багатоквартирного житла в динаміці проектування сучасних інтегрованих структур об'єктів нерухомості

У статті розглядається приклад застосування методики об'ємно-просторової організації багатоквартирного житла в динаміці проектування сучасних інтегрованих структур об'єктів нерухомості, наводяться приклади авторських проектів у контексті цього дослідження; така методика може бути основою для створення або доповнення сучасних українських норм будівництва.

Ключові слова: методика, багатоквартирний будинок, загальна площа квартири, типовий поверх, площа забудови, територія під майбутнє будівництво, базовий рівень, умовно-формалізована модель, щільність забудови, об'ємно-просторове структурування.

Кныш В.И. Методика объемно-пространственной организации многоквартирного жилья в динамике проектирования современных интегрированных структур объектов недвижимости

В статье рассматривается пример использования методики объемно-пространственной организации многоквартирного жилья в динамике проектирования современных интегрированных структур объектов недвижимости, приводятся примеры авторских проектов в контексте данного исследования; данная методика может быть основой для создания или дополнения современных украинских норм строительства.

Ключевые слова: методика, многоквартирный дом, общая площадь квартиры, типовой этаж, площадь застройки здания, территория под застройку, базовый уровень, условно-формализованная модель, плотность заселения, объемно-пространственное структурирование.

Кныш В.И. The technique of the space planning organization of multi-apartment buildings within the dynamics of the design of modern integrated real estate structures

In the article example of application of practical methods of space planning organization of multi-apartment buildings in dynamics of the design of modern integrated structures of real property are considered; examples of author's projects within the context of this study are provided; these methods can be the basis to a creation or addition of modern Ukrainian construction standards.

Keywords: practical methods, multi-apartment building, total floor area, typical floor (normal floor), building footprint area, development area, basic level, conditionally formalized model, residential density, space planning structuring.

УДК 72.01

Криворучко Н.И., Кривицька А.С. Екологічна регенерація урбанізованого середовища найкрупніших міст

У статті розкривається сутність екологічної регенерації урбанізованого середовища найкрупніших міст через екологічний світогляд і розуміння ноосферного підходу як гармонізуючого механізму. Такий підхід заснований на інтегрованій взаємодії урбанізованого і природного в архітектурному проектуванні і розглядається тільки в системі «природа – людина – архітектурно-просторове середовище», через філософію і соціалізацію архітектурного середовища і формування його за допомогою цілісного сприйняття.

Ключові слова: урбанізоване середовище, екологізація середовища, регенерація урбанізованого середовища, соціалізація середовища, цілісність середовища.

Криворучко Н.И., Кривицкая А.С. Экологическая регенерация урбанизированной среды крупнейших городов

В статье раскрывается сущность экологической регенерации урбанизированной среды крупнейших городов через экологическое мировоззрение и понимание ноосферного подхода как гармонизирующего механизма. Такой подход основан на интегрированном взаимодействии урбанизированного и природного в архитектурном проектировании и рассматривается только в системе «природа – человек – архитектурно-пространственная среда», через философию и социализацию архитектурной среды и формирование ее посредством целостного восприятия.

Ключевые слова: урбанизированная среда, экологизация среды, регенерация урбанизированной среды, социализация среды, целостность среды.

Kryvoruchko N.I., Krivicka A.S. Urban environment ecological regeneration of largest cities.

The article disclosed essence of the urban environment ecological regeneration, through ecological worldview and understanding of noosphere approach as a harmonizing mechanism. This approach based on an integrated interaction urbanized and natural in the architectural engineering, and only considered in the system «nature – man – architectural and spatial environment», through philosophy and socialization of architectural environment, and forming it by means of holistic perception.

Keywords: urban environment, ecologization environment, regeneration of the urban environment, socialization environment, holistic environment.

УДК 727.1+711.4

Куцевич В.В. Питання формування містобудівних умов під час відтворення історичних сакральних будівель і споруд

У статті розглядається досвід відтворення втрачених історичних храмів із можливістю відновлення відповідного містобудівного та сакрального простору. Надаються рекомендації щодо створення містобудівних умов для розвитку сучасного храмобудування.

Ключові слова: втрачені історичні храми, містобудівний та сакральний простір, сучасне храмобудування.

Куцевич В.В. Вопросы формирования градостроительных условий во время воспроизведения исторических сакральных зданий и сооружений

В статье рассматривается опыт воссоздания утраченных исторических храмов с возможностью восстановления соответствующего градостроительного сакрального пространства. Приводятся рекомендации, которые касаются создания градостроительных условий для развития современного храмостроительства.

Ключевые слова: утраченные исторические храмы, градостроительное сакральное пространство, современное храмостроительство.

Kutsevych V.V. The issues of formation of urban conditions during the reproduction of historical sacral buildings and structures

The article considers the experience of recreating lost historical churches with the possibility of restoring the corresponding urban planning sacred space. Recommendations are given, which relate to the creation of urban development conditions for the development of modern temple construction.

Keywords: lost historical temples, town-planning sacred space, modern temple construction.

УДК 911;711

Палеха Ю.М. Методологічні підходи до планування колишніх промислових і військових територій: європейський досвід

У статті досліджено європейський досвід щодо планування колишніх промислових і військових територій. Основні проблеми подальшого використання цих територій полягають у їх соціальній та екологічній реабілітації. Одним з напрямків трансформації господарського комплексу територій є туристично-рекреаційна діяльність. Визначено головні методологічні підходи до перспективного планування територій Донбасу, які перебувають у зоні військових дій.

Ключові слова: промислові території, військові території, планування, реабілітація, реструктуризація.

Палеха Ю.Н. Методологические подходы к планировке бывших промышленных и военных территорий: европейский опыт

В статье исследован европейский опыт планирования бывших промышленных и военных территорий. Основные проблемы дальнейшего использования этих территорий заключаются в их социальной и экологической реабилитации. Одним из направлений трансформации хозяйственного комплекса территорий является туристско-рекреационная деятельность. Определены главные методологические подходы к перспективному планированию территорий Донбасса, находящихся в зоне военных действий.

Ключевые слова: промышленные территории, военные территории, планирование, реабилитация, реструктуризация.

Palekha I.N. Methodological approaches to the planning of former industrial and military territories: the European experience

The article studied the European experience in the planning of former industrial and military areas. The main problems of further using of these areas is their social and environmental rehabilitation. One of the complex economic transformation of these areas are tourist and recreational activities. Identified the main methodological approaches to strategic planning areas of Donbass, which are in a war zone.

Keywords: industrial area, military area, planning, rehabilitation, restructuring.

УДК 711

Панченко Т.Ф., Сторожук С.С. Зарубіжна практика впровадження нових рекреаційних функцій на депресивних господарських територіях

У статті зазначено проблему існування депресивних господарських територій, які втратили свою первісну функцію, у зв'язку з чим постають проблеми або ревіталізації їх територій як потенційного резерву для подальшого розвитку інших міських функцій, або їх використання шляхом адаптації збережених споруд промислових об'єктів та реорганізації їх територій. Узагальнення зарубіжного досвіду свідчить про те, що збереження індустріальної спадщини може здійснюватися різними способами: за допомогою реновації та ревіталізації окремих об'єктів, методами містобудівної адаптації територій їх розташування і докорінних змін депресивних ділянок на місці зруйнованих промислових, комунально-складських та інших подібних об'єктів.

Ключеві слова: промислова архітектура, ревіталізація, реновація, реорганізація, адаптація, рекреаційна функція, індустріальна спадщина, пам'ятки архітектури, депресивні господарські території.

Панченко Т.Ф., Сторожук С.С. Зарубежная практика внедрения новых рекреационных функций на депрессивных хозяйственных территориях

В статье обозначена проблема существования депрессивных хозяйственных территорий, которые потеряли свою первоначальную функцию, в связи с чем возникают проблемы или ревитализации их территорий в качестве потенциального резерва для дальнейшего развития других городских функций, или их использования путем адаптации сохранившихся сооружений промышленных объектов и реорганизации их территорий. Обобщение зарубежного опыта свидетельствует о том, что сохранение индустриального наследия может осуществляться различными способами: с помощью реновации и ревитализации отдельных объектов, методами градостроительной адаптации территорий их расположения и коренных изменений депрессивных участков на месте разрушенных промышленных, коммунально-складских и других подобных объектов.

Ключевые слова: промышленная архитектура, ревитализация, реновация, реорганизация, адаптация, рекреационная функция, индустриальное наследие, памятники архитектуры, депрессивные хозяйственные территории.

Panchenko T.F., Storozhuk S.S. Foreign practice of introduction of new recreational features on depressed economic areas

The article outlines the problem of the existence of depressed economic areas which have lost their original function, in connection with which there are problems or the revitalization of the territories as a potential reserve for further development of other urban functions, or their use by adapting the remaining buildings, industrial facilities, and reorganization of their territories. The generalization of foreign experience shows that the conservation of industrial heritage can be achieved by different means: through the renovation and revitalization of the individual objects, methods of urban adaptation of the territories of their location and fundamental changes in depressive areas on the site of the destroyed industrial, municipal and warehouse and other similar facilities.

Keywords: industrial architecture, revitalization, renovation, reorganization, adaptation, recreation function, the industrial heritage, monuments, depressed economic areas.

УДК 911.3

Підгрушній Г.П. Поліцентрична модель просторового розвитку України: проблеми та перспективи становлення

Стаття присвячена проблемам вдосконалення просторової організації господарства і розселення України на основі формування збалансованої багаторівневої системи полюсів соціально-економічного зростання. Установлено, що така система забезпечує перехід країни до моделі поліцентричного просторового розвитку, яка є пріоритетною в умовах сучасних глобальних трендів. Розроблено та апробовано методику дослідження центрів соціально-економічної активності та їх групування за рівнем розвитку та можливостями трансформації в полюси зростання. В основі цієї методики лежить ранговий аналіз індикативних показників розвитку центрів соціально-економічної активності. Визначено рівень сформованості системи полюсів зростання в Україні. Установлено значимість цієї системи для ефективної реалізації адміністративно-територіальної реформи в державі. Запропоновано систему заходів, спрямованих на забезпечення трансформації центрів соціально-економічної активності в полюси зростання.

Ключові слова: полюси зростання, центри соціально-економічної активності, адміністративно-територіальна реформа, регіональний розвиток.

Підгрушній Г.П. Полицентрическая модель пространственного развития Украины: проблемы и перспективы становления

Статья посвящена проблемам совершенствования пространственной организации хозяйства и расселения Украины на основе формирования сбалансированной многоуровневой системы полюсов социально-экономического роста. Установлено, что такая система обеспечивает переход страны к модели полицентрического пространственного развития, которая является приоритетной в условиях современных глобальных трендов. Разработана и апробирована методика исследования центров социально-экономической активности и их группировка по уровню развития и возможностям трансформации в полюса роста. В основе этой методики лежит ранговый анализ индикативных показателей развития центров социально-экономической активности. Определен уровень сформированности системы полюсов роста в Украине. Установлено значимость этой системы для эффективной реализации административно-территориальной реформы в стране. Предложена система мер, направленных на обеспечение трансформации центров социально-экономической активности в полюса роста.

Ключевые слова: полюса роста, центры социально-экономической активности, административно-территориальная реформа, региональное развитие.

Pidgrushnyi G.P. Polycentric spatial development model of Ukraine: problems and prospects of formation

The article is devoted to the issues of improvement of spatial organization of economy and settlements in Ukraine on the basis of formation of a balanced multilevel system of socioeconomic growth poles. It has been found out that such system provides the transition to the model of poly-centric spatial development which is of high priority due to modern global trends. The methodology of research of centers of socioeconomic activity as well as their division by development level and possibilities to transform into growth poles has been developed and approved. The methodology is based on the ranking analysis of indicators of socioeconomic centers development. The level of growth poles system formation in Ukraine has been defined.

The significance of this system in the context of effective implementation of administrative-territorial reformation in the country has been substantiated. The complex of steps to provide the transformation of centers of socioeconomic activity into growth poles has been offered.

Keywords: growth poles, centers of socioeconomic activity, administrative-territorial reformation, regional development.

УДК 001.8(07):711.4

Проценко С.М. Принципи та модель визначення понятійно-термінологічної системи еколандшафтів

У статті визначено базові принципи та вимоги формування понятійно-термінологічної системи еколандшафтів. На цій основі запропоновано структурну модель визначення термінів.

Ключові слова: еколандшафт, культурний, антропогенний, природно-географічний, історичний, ландшафт.

Проценко С.Н. Принципы и модель определения понятийно-терминологической системы эколандшафтов

В статье определены базовые принципы и требования к формированию понятийно-терминологической системы эколандшафтов. Предложена структурная модель определения терминов.

Ключевые слова: эколандшафт, культурный, антропогенный, природно-географический, исторический, ландшафт.

Procenko S.M. The principles and model definitions of concepts and terminology system of ecological landscapes

The article is devoted to the timing requirements in the scope of ecological landscapes; based on analytical analysis the principles of concept and terminology system of ecological landscapes are formulated and the model of its definition is proposed.

Keywords: ecological landscapes, cultural, anthropogenic, natural and geographical, historical, landscape.

УДК 711.4:72.01

Тімохін В. Реабілітація «творчої ідеї міста» в суцільно урбанізованому середовищі

Розглянуто розвиток містоутворюючих ідей з позицій протистояння міської та урбаністичної культур. Запропоновано урбосинергетичну концепцію, яка сприяє реабілітації та поверненню «творчих ідей міста» в сучасну архітектурно-містобудівну теорію та практику.

Ключові слова: місто, урбанізоване середовище, реабілітація, самоорганізація.

Тимохин В. Реабилитация «творческой идеи города» в сплошь урбанизированной среде

Рассмотрено развитие градообразующих идей с позиции противостояния городской и урбанистической культур. Предложена урбосинергетическая концепция, которая способствует реабилитации и возвращению «творческих идей города» в современную архитектуру и градостроительство.

Ключевые слова: город, урбанизированная среда, реабилитация, самоорганизация.

Timokhin V. Rehabilitation of «town planning creative idea» in solid urbanizing environment

The development of town planning ideas with positions of town planning and urban cultures with standing were considered. The urban-synergetic conception, which promotes at the rehabilitation and restitution of «town creative ideas» in contemporary architecture and town planning, was proposed for decision of these problems.

Keywords: town, urbanizing environment, rehabilitation, self-organization.

УДК 711.11

Шебек Н.М. Genius loci і божественні пропорції Києва

Порушено проблему реабілітації стародавніх традицій ландшафтно-планувального формоутворення міста. На прикладі Києва розглянуто зв'язок міського розпланування з будовою земної кори, рельєфом земної поверхні, значущими астрономічними подіями та відомими системами пропорціонування.

Ключові слова: ландшафтно-планувальне формоутворення міста, пропорційні співвідношення, астрономічно значущі напрями.

Шебек Н.Н. Genius loci и божественные пропорции Киева

Затронута проблема реабилитации древних традиций ландшафтно-планировочного формообразования города. На примере Киева рассмотрена связь городской планировки со строением земной коры, рельефом земной поверхности, значимыми астрономическими событиями и известными системами пропорционирования.

Ключевые слова: ландшафтно-планировочное формообразование города, пропорциональные соотношения, астрономически значимые направления.

Shebek N.M. Genius loci and the divine proportions of Kiev

The problem of the rehabilitation of the ancient traditions of morphogenesis city landscape planning is concerned. The relationship between urban planning with the Earth's crust structure, the Earth's surface topography, meaningful astronomical events and the known proportioning systems considered as an example of Kiev.

Keywords: landscape planning shaping the city, proportional parities, astronomically significant directions.

УДК 711.1

Яценко В.О. Еволюціонізм наукових досліджень розвитку та управління територіями на регіональному рівні

У статті проаналізовано основні етапи формування науково-теоретичних досліджень на регіональному рівні. Виділено два підходи: історичний як еволюція містобудівної діяльності в теорії і практиці і метод ідеологічних парадигм як узагальнення методологічних поглядів регіонального планування за останні 100 років. Обидва підходи обґрунтовано на основі обсягу знань, проектної практики і наукових розробок, спробі встановити загальні зв'язки усіх періодів з кінця ХІХ – початку ХХІ століть в Україні.

Ключові слова: еволюціонізм, регіональне планування, парадигма, методологія, наука, теорія, практика, агломерація, система розселення.

Яценко В.А. Эволюционизм научных исследований развития и управления территориями на региональном уровне

В статье проанализированы основные этапы формирования научно-теоретических исследований на региональном уровне. Выделены два подхода: исторический как эволюция градостроительной деятельности в теории и практике и метод идеологических парадигм как обобщение методологических взглядов регионального планирования за последние 100 лет. Оба подхода обоснованы на объеме знаний, проектной практике и научных разработках, попытке установить общие связи всех периодов с конца XIX – начала XXI веков в Украине.

Ключевые слова: эволюционизм, региональное планирование, парадигма, методология, наука, теория, практика, агломерация, система расселения.

Yathenko V.O. Evolutionism of scientific researches of development and management of territories is at regional level

The main stages of becoming of theoretical researches of regional level are analyzed in the article. Two approaches are distinguished – historical as an evolution of town-planning activity in a theory and practice and method of ideological paradigms as generalization of methodological looks of the regional planning for 100 last the. Both approaches are based on the volume of knowledge, project practice and scientific developments and attempt to find intercommunications of all periods from the end XIX of beginning of XXI of century in Ukraine.

Keywords: evolutionism, regional planning, paradigm, methodology, science, theory, practice, agglomeration, system of settlements.

УДК 72:711

Василенко Л.Г. Творчі течії в архітектурі України (з історії 1920-х – початку 1930-х років)

Розглянуто процес формування течій у новаторській архітектурі (1920-х – початку 1930-х років) України. Підкреслено інтерес сучасних архітекторів до проблем стилю в архітектурі міських будівель і вплив авангарду на образ об'єктів.

Ключові слова: новаторська архітектура, узагальнення наукових праць, раціоналізм, конструктивізм, творчі напрями, тенденція, формалістичні елементи, експресивність, течії.

Василенко Л.Г. Творческие течения в архитектуре Украины (из истории 1920-х – начала 1930-х годов)

Рассмотрен процесс формирования течений в новаторской архитектуре (1920-х – начала 1930-х годов) Украины. Подчеркнуто интерес современных архитекторов к проблемам стиля в архитектуре городских зданий и влияние авангарда на образ объектов.

Ключевые слова: новаторская архитектура, обобщение научных трудов, рационализм, конструктивизм, творческие направления, тенденция, формалистические элементы, экспрессивность, течения.

Vasylenko L.G. Creative trends in architecture of Ukraine (1920s – early 1930s)

The process of formation of currents in innovative architecture (1920s – early 1930s) of Ukraine was considered. The interest of modern architects to the problems of style in the architecture of urban buildings and the influence of the avant-garde on the image of objects are underlined.

Keywords: innovative architecture, generalization of scientific works, rationalism, constructivism, creative directions, tendency, formalistic elements, expressiveness, trends.

УДК 72.01

Василенко О.Б. Екологічний фактор впливу світлових засобів на людину в архітектурі та містобудуванні

Проаналізовано екологічний (психофізіологічний) фактор впливу світлових засобів на людину в інтер'єрі та екстер'єрі житлових і громадських будівель.

Ключові слова: природне і штучне освітлення, комплекс світлових засобів, внутрішній простір, архітектурне світлове середовище, інтер'єр, екстер'єр.

Василенко А.Б. Экологический фактор влияния световых средств на человека в архитектуре и градостроительстве

Проанализирован экологический (психофизиологический) фактор влияния световых средств на человека в архитектуре.

Ключевые слова: естественное и искусственное освещение, комплекс световых средств, внутреннее пространство, архитектурная световая среда.

Vasylenko O.B. Ecological factor of influence of light resources on the person in architecture and town-planning

Analyzed the environmental (psycho-physiological) impact factor of the lighting means in architecture.

Keywords: natural and artificial lighting, complex lighting means, the inner space, the architectural lighting environment.

УДК 711.2:711.4.01

Дюжєв С.А. Дєградация мїського ландшафту як наслідок ігнорування та порушення засад планувального управління

Розглянуто загрозливі тенденції дєградации мїського ландшафту Києва та неминуче подальше погіршення його стану у разі реалізації рішень ряду розроблених та затверджених детальних планів території, що демонструють систематичне порушення чинного Генерального плану м. Києва і правових норм земельного, природоохоронного і мїстобудівного законодавства. Звернуто увагу на напрямки та алгоритми вирішення цієї проблемної ситуації задля реалізації засад планувального управління та запобігання виходу значень процесо-середовищних параметрів мїста за рамки ефективного мїстобудівного самоконтролю циклостадійного здійснення гармонійного ландшафтнього ареалу розселення.

Ключові слова: мїський ландшафт, генеральний план, детальний план території, планувальне управління.

Дюжєв С.А. Дєградация городского ландшафта как следствие игнорирования и нарушения основ планировочного управления

Рассмотрены угрожающие тенденции дєградации городского ландшафта Киева и неизбежное дальнейшее ухудшение его состояния в случае реализации ряда разработанных и утвержденных детальных планов территории, которые демонстрируют систематические нарушения действующего Генерального плана г. Киева и правовых норм земельного, природоохрannого и градостроительного законодательства. Обращено внимание на направления и алгоритмы разрешения данной проблемной ситуации для реализации основ планировочного управления и предотвращения выхода значений процессо-средовых параметров города за рамки эффективного градостроительного самоконтроля циклостадійного осуществления гармоничного ландшафтнього ареала расселения.

Ключевые слова: городской ландшафт, генеральный план, детальный план территории, планировочное управление.

Dyuzhev S.A. Degradation of urban landscape as a result of ignoring and infringement of foundations for planning management

The threatening tendencies of degradation of Kyiv's urban landscape and inevitable further worsening of its condition in case of realization of sequence of elaborated and consentient detailed

territory plans, which demonstrate systematic infringements of effectual General plan of Kyiv and legal norms of land, nature protection and city planning legislation are examined. The attention is paid to trends and algorithms of decision of that problem situation for realization of foundations of planning management and prevention of coming out of meanings of process-environmental parameters of city out of frames of effective city planning self-control for cyclo-staged accomplishment of harmonic landscape area of settling.

Keywords: urban landscape, general plan, detailed territory plan, planning management.

УДК 711.4

Егоров Ю.І. Негативна архітектура та проблема простору дендропарку «Софіївка»

У статті аналізується просторова організація підземних та напівпідземних садово-паркових споруд національного дендропарку «Софіївка» НАН України в м. Умані Черкаської області.

Ключові слова: дендропарк «Софіївка», простір, гроти, художня цінність.

Егоров Ю.И. Негативная архитектура и проблема пространства дендропарка «Софиевка»

В статье анализируется пространственная организация подземных и полуподземных садово-парковых сооружений национального дендропарка «Софиевка» НАН Украины в г. Умань Черкасской области.

Ключевые слова: дендропарк «Софиевка», пространство, гроты, художественная ценность.

Egorov I.I. Negative architecture and the problem of dendrological park «Sofiiyvka» space

Spatial organization of the underground and semi-underground landscape constructions of the national dendrological park «Sofiiyvka» of NAS of Ukraine in Uman in Cherkasy region has been analyzed.

Keywords: dendrological park «Sofiiyvka», space, grotto, artistic value.

УДК 725.57

Ковальський Л., Ковальська Г., Саєнко Д. Проблеми реконструкції мережі дошкільних навчальних закладів в ущільненій житловій забудові

У статті розглядаються питання формування дитячих закладів вбудовано-прибудованого типу, які мали певне розповсюдження на різних етапах розбудови населених пунктів і актуальні в сучасній будівельній практиці. Наведено пропозиції щодо визначення загальної площі ділянок вбудовано-прибудованих у житлові будинки дитячих садків різної місткості.

Ключові слова: дошкільний навчальний заклад, дитячий заклад вбудовано-прибудованого типу, житлова забудова.

Ковальский Л., Ковальская Г., Саенко Д. Проблемы реконструкции сети дошкольных учебных заведений в уплотненной жилой застройке

В статье рассматриваются вопросы формирования детских заведений встроенно-пристроенного типа, которые имели определенное распространение на разных этапах развития населенных пунктов и актуальны в современной строительной практике. Приведены предложения относительно определения общей площади участков встроенно-пристроенных в жилые дома детских садов разной вместимости.

Ключевые слова: дошкольное учебное заведение, детское заведение встроенно-пристроенного типа, жилая застройка.

Kovalsky L., Kovalska G., Sayenko D. Problems of reconstruction of the pre-school educational institutions network in compacted residential buildings

The article discusses the formation of children's establishments built-in and built-out type that had a distribution at different stages of development of human settlements and relevant to modern construction practice. Suggestions for determining the total land area built-attached houses kindergartens of different sizes.

Keywords: preschool educational institution, children's institution was built-in and built-out type, residential development.

УДК 711.4

Ладигіна І.В. Реабілітація територій малого міста (на прикладі м. Вовчанська Харківської області)

На прикладі малого міста Вовчанська – адміністративного центру зони впливу Харкова – розглядаються особливості формування його функціонально-планувальної структури як однієї з підсистем, що віддзеркалює соціально-економічний стан поселення, розвиток або деградацію як відповідь на зовнішні виклики процесу урбанізації.

У таких умовах з метою подолання негативних впливів пропонується гнучка багаторівнева система реабілітації міських територій шляхом утворення сталих елементів переважного розвитку, «включення» яких у конкретних умовах функціональної зони, території, громадського центру тощо шляхом поступового накопичення позитивних якостей веде до відновлення всієї планувальної структури міста.

Ключові слова: реабілітація, мале місто, багаторівнева система сталих елементів переважного розвитку.

Ладыгина И.В. Реабилитация территории малого города (на примере г. Волчанска Харьковской области)

На примере малого города Волчанска – административного центра зоны влияния Харькова – рассматриваются особенности формирования его функционально-планировочной структуры как важной подсистемы, отражающей социально-экономическое состояние поселения, развитие или деградацию как ответ на внешние вызовы процесса урбанизации.

В таких условиях с целью преодоления негативного влияния предлагается гибкая, многоуровневая система реабилитации городских территорий путем создания устойчивых элементов преимущественного развития, «включения» которых в конкретные функциональные зоны, территории, общественный центр и т.п. путём постепенного накопления позитивных качеств ведет к восстановлению всей планировочной структуры города.

Ключевые слова: реабилитация, малый город, многоуровневая система устойчивых элементов преимущественного развития.

Ladygina I. Rehabilitation of the small city (on an example of Volchansk Kharkov region)

For example, a small city Volchansk – the administrative center of Kharkov zone of influence, the features of the formation of its functional and planning structure, as an important subsystem, reflecting the socio-economic condition of the settlement, development or degradation, as a response to external challenges of urbanization.

In such circumstances, in order to overcome the negative impact, it is proposed a flexible, multi-level system of rehabilitation of urban areas through the creation of stable elements of primary development, «inclusion» which in specific functional areas, territories, community center, and the like, by the gradual accumulation of positive qualities, leads to restore all of the planning structure of the city.

Keywords: rehabilitation, small city, multi-level system of stable elements of priority development.

УДК 72:711.459.6

Морозік А.С. Напрямки модернізації військових містечок України

У статті на основі існуючих об'єктів висвітлено базові принципи осучаснення військових містечок України, виявлено основні напрямки їх модернізації, що дають можливість раціонального розвитку військових містечок та територій спеціального призначення. Створення прогресивних підходів до організації архітектурного середовища сприяє оновленню методики їх проектування з урахуванням сучасних соціально-культурних потреб.

Ключові слова: модернізація, принципи модернізації, осучаснення, військові містечка, архітектурне середовище, архітектурно-планувальна та функціональна структури, територіальна організація.

Морозик А.С. Направления модернизации военных городков Украины

В статье на основе существующих объектов освещаются базовые принципы модернизации военных городков Украины, выявлены основные направления их современной трансформации, которые дают возможность рационального развития военных городков и территорий специального назначения. Создание прогрессивных подходов к организации архитектурной среды способствует обновлению методики их проектирования с учетом современных социально-культурных потребностей.

Ключевые слова: модернизация, принципы модернизации, военные городки, архитектурная среда, архитектурно-планировочная и функциональная структуры, территориальная организация.

Morozik A.S. The directions of modernization of the military camps of Ukraine

The article on the basis of existing facilities highlights the basic principles of the modernization of military camps in Ukraine, identifies the main directions of their modern transformation, enables rational development of military towns and special purpose territories. The creation of progressive approaches to the organization of the architectural environment helps to update the methodology of their design, taking into account modern socio-cultural needs.

Keywords: modernization, principles of modernization, modernization, military camps, architectural environment, architectural planning and functional structure, territorial organization.

УДК 72.025.4

Орленко М.І. Досвід відбудови зруйнованих об'єктів: способи підсилення основ і фундаментів

У статті проведено аналіз містобудівного розташування архітектурних об'єктів, доказано вплив розташування в структурі міста на сприйняття естетичних властивостей архітектури пам'ятки. На прикладі відтворення Успенського та Михайлівського Золотоверхого соборів описано стадії відбудови і застосовані фахівцями корпорації «Укрреставрація» технології, які можуть бути використані при відбудові інших об'єктів.

Ключові слова: об'єкт архітектури, руйнування, відбудова, ґрунти, фундаменти, проблеми.

Орленко Н.И. Опыт восстановления разрушенных объектов: способы усиления оснований и фундаментов

В статье проведен анализ градостроительного размещения архитектурных объектов, доказано влияние размещения в структуре города на восприятие эстетических качеств архитектуры памятника. На примере воссоздания Успенского и Михайловского Златоверхого соборов описаны стадии восстановления и примененные специалистами корпорации «Укр-

реставрация» технологии, которые могут быть использованы при восстановлении других объектов.

Ключевые слова: объект архитектуры, разрушения, восстановление, грунты, фундаменты, проблемы.

Orlenko M.I. The experience of reconstruction destroyed objects: methods of reinforcement of basis and fundamentals

In the article were analyzed the town-planning situation of the architectural monuments, was proved the influence of situation in town's structure for perception of aesthetic qualities of the monument's architecture. On the examples of re-birth of the Dormition Cathedral and St' Michael's Gold-domed Cathedral were described the stadiums of restoration and technologies which were used by the «Ukrrestavratsiya» specialists and which can be use for restoration of other objects.

Keywords: architectural object, destructions, restoration, soils, fundamentals, problems.

УДК 332.6:330.46

Щербakov Є.Ю. Проблематика застосування геоінформаційних систем планування територій у земельпорядних вишукуваннях при реабілітації міських та заміських територій

У статті розглянуто проблемні питання застосування геоінформаційних систем планування територій при здійсненні земельпорядних вишукувань. Виділено конкретний перелік питань, які на сьогодні не мають затвердженого вирішення та викликають ускладнення при розробленні проектів землеустрою. Окреслено особливості розроблення проектів землеустрою при реабілітації міських та заміських територій, а також шляхи вирішення для кожного з проблемних питань та передумови реалізації цих шляхів.

Ключові слова: геоінформаційні системи, містобудівний кадастр, земельпорядні вишукування.

Щербakov E.Yu. Проблематика применения геоинформационных систем планирования территорий в землеустроительных изысканиях при реабилитации городских и загородных территорий

В статье рассмотрены проблемные вопросы применения геоинформационных систем планирования территорий при осуществлении землеустроительных изысканий. Выделено конкретный перечень вопросов, которые на сегодня не имеют утвержденного решения и вызывают осложнения при разработке проектов землеустройства. Определены особенности разработки проектов землеустройства при реабилитации городских и загородных территорий, а также пути решения для каждого из проблемных вопросов и предпосылки реализации этих путей.

Ключевые слова: геоинформационные системы, градостроительный кадастр, землеустроительные изыскания.

Scherbakov E.I. The issues of the use of GIS in land management planning areas surveys in the rehabilitation of urban and suburban areas

The article examines the issues of application of geographic information systems planning areas in the implementation of land management research. Highlight specific list of issues that currently have no approved solution and cause complications in the development of land management projects. The peculiarities of the development of land management projects in the rehabilitation of urban and suburban areas. The ways to solve each of the problems and prerequisites for the implementation of these ways.

Keywords: GIS, urban cadastre, land surveying.

УДК 712.253

Пантюхіна О.Ю. Актуальні завдання та прийоми реабілітації міських прибережних озелених територій

У статті дано огляд новітніх тенденцій у реабілітації прибережних озелених територій, зокрема парків, у різних містах світу. Виявлено головні цілі, завдання й основні прийоми, що застосовуються у сучасній проектній практиці, та можливості їх використання при розробці проектів прибережних парків у містах України.

Ключові слова: реабілітація міських територій, прибережні озеленені території, парки.

Пантюхіна А.Ю. Актуальные задачи и приемы реабилитации городских прибрежных озелененных территорий

В статье дан обзор новейших тенденций в реабилитации прибрежных озелененных территорий, в том числе парков, в разных городах мира. Выявлены главные цели, задачи и основные приемы, которые используются в современной проектной практике, и возможности их использования при разработке проектов прибрежных парков для городов Украины.

Ключевые слова: реабилитация городских территорий, прибрежные озелененные территории, парки.

Pantuikhina O.Yu. Actual goals and practices of urban green coastal territories rehabilitation

The article is devoted to overview of the newest trends in coastal green urban territories and parks rehabilitation. Main goals, tasks and practices of contemporary rehabilitation projects and possibilities of their application for a coastal parks development in Ukrainian cities are revealed.

Keywords: urban territories rehabilitation, green coastal territories, parks.

УДК 711.25

Шульга Г. Визначення потенціалу природно-рекреаційних ресурсів гірських територій Українських Карпат

Стаття присвячена проблемам просторового освоєння гірсько-рекреаційних територій Українських Карпат. Автор аналізує рекреаційні ресурси, наводить порівняння визначення «рекреаційні ресурси» у науково-технічній літературі. Рекомендує визначати пропускну здатність гірсько-рекреаційних зон математичним методом з обмеженнями за допустимими навантаженнями на природні ландшафти.

Ключові слова: рекреаційні ресурси, пропускну здатність гірсько-рекреаційних зон, допустимі навантаження на природні ландшафти.

Шульга Г. Определение потенциала природно-рекреационных ресурсов горных территорий Украинских Карпат

Статья посвящена проблемам пространственного освоения горно-рекреационных территорий Украинских Карпат. Автор анализирует рекреационные ресурсы, приводит сравнение определения «рекреационные ресурсы» в научно-технической литературе. Рекомендует определять пропускную способность горно-рекреационных зон математическим методом с ограничениями по допустимым нагрузкам на природные ландшафты.

Ключевые слова: рекреационные ресурсы, пропускная способность горно-рекреационных зон, допустимые нагрузки на природные ландшафты.

Shulga G. Determination of the potential of natural and recreational resources of the mountain territories of the Ukrainian Carpathians

The article is devoted to the problems of spatial development of mountain-recreational territories of the Ukrainian Carpathians. The author analyzes the recreational resources, compares the definition of «recreational resources» in the scientific and technical literature. It is recommended to determine the bandwidth of mountain recreational zones by a mathematical method with restrictions on permissible loads on natural landscapes.

Keywords: recreational resources, throughput of mountain recreational zones, allowable loads on natural landscapes, optimal organization of mass recreation zones, allowable loads on natural landscapes.